

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูของโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่ม โดยใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ตามสถานศึกษา ตามจำนวนเพศของครูผู้สอนและเทียบกับจำนวนประชากรกับขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ของเลวิน ลิพพิตต์ และไวท์ (Lewin, Lippitt, & White, 1939, pp. 271-299) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบอัตตาริปไตย ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย และภาวะผู้นำแบบตามสบาย โดยเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและนำไปทดลองใช้ ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .26 - .84 จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่น .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำดับ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบอัตตาริปไตย และภาวะผู้นำแบบตามสบาย ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำแบบอัตตาริปไตย โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ให้ความสำคัญต่อผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล มากกว่าในฐานะที่ผู้ร่วมงานเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาคนหนึ่งเท่านั้น แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเองในการทำงาน และแสดงให้เห็นถึงการมีอำนาจเป็นผู้นำในการบริหารงาน ตามลำดับ

1.2 ด้านภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามอันดับแรก ได้แก่ กระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความกระตือรือร้น ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเองเสมอ และมองการณ์ไกลถึงความเป็นไปได้แบบใหม่ๆ ตามลำดับ

1.3 ด้านภาวะผู้นำแบบตามสบาย โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามอันดับแรก ได้แก่ ไม่มีแผนการทำงานที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับอารมณ์และความพอใจ สมาชิกจะเป็นผู้เลือกงาน เลือกวิธีทำงาน และประเมินผลงานกันเอง และสมาชิกจะขาดสิ่งยึดเหนี่ยวขาดจุดหมาย ขาดระเบียบและรูปแบบในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน คือ ภาวะผู้นำแบบอัตตาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย และภาวะผู้นำแบบตามสบาย จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม วุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นสำคัญซึ่งควรที่จะนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมาย สมมติฐานและคำถามสำหรับการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอโดยการเข้ารับการอบรมหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารองค์กรสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน มีระบบ ค่านิยม และอุดมการณ์ในการทำงานที่เข้มแข็ง เป็นผู้เปลี่ยนแปลงทัศนคติความเชื่อ และแรงจูงใจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของครูให้รับผิดชอบเอาใจใส่ในการทำงาน เป็นผู้มีความสามารถในการชักนำใ้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้มีความคิดเห็นคล้อยตามเกิดความรู้สึก

ภูมิใจ ยอมรับและศรัทธา ให้ความไว้วางใจในตัวผู้นำ จนส่งผลให้เกิดแรงงูใจในตัวผู้ตาม ให้ความพยายาม มีค ามเต็มใจและมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้บรรลุผล โดยผู้นำสามารถใช้อำนาจ และอิทธิพลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ผู้ตามเกิดการรับรู้ตระหนักในความสำคัญ และคุณค่าของตนเองสามารถโน้มน้าวจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเรียมจิต พันพิทักษ์ (2555, หน้า 91) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี จันทะลับ (2553, หน้า 57) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน มีประเด็นที่สำคัญสมควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำแบบอัตตาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลมากกว่าในฐานะที่ผู้ร่วมงานเป็นผู้ได้บังคับบัญชา คนหนึ่งเท่านั้น แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเองในการทำงาน และแสดงให้เห็นถึงการมีอำนาจ เป็นผู้นำในการบริหารงาน โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้างของหน่วยงานและอำนาจหน้าที่และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้ผู้บริหารทุกคนต้องเป็นผู้นำหรือผู้รับผิดชอบ สูงสุดในการศึกษาในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้ส่งเสริมให้มีการพัฒนานุเคราะห์ ซึ่งองค์การที่จะประสบความสำเร็จนั้น บุคลากรขององค์การต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนใฝ่รู้ อยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้ต้องทำทุกวันตลอดเวลาและตลอดชีวิต (Senge, 1990, p. 68) ทั้งต้องเป็น แบบอย่างให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ได้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคคลอื่นยึดถือปฏิบัติและสามารถศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพจะเป็นผู้นำองค์การ ไปสู่ทิศทางใหม่ที่ดีกว่าเดิม เป็นผู้ที่มีความสามารถทำให้ข้าราชการครูตระหนักถึงเป้าหมายทั้งหมดของสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าเผชิญกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลง (คุณวุฒิ คนฉลาด, 2537, หน้า 107) ผู้บริหารต้องสามารถ ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสนใจในการติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานอื่น อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือกับหน่วยงานของตนเอง ตลอดจนความสามารถ ในการสร้างภาพพจน์ที่ดีในหน่วยงาน เพื่อให้บังเกิดความศรัทธาเชื่อถือและไว้วางใจในหน่วยงาน ตลอดไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร มะอาจเลิศ (2547, หน้า 57) ที่ได้ศึกษาแบบผู้นำ

ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเรียมจิต พันพิทักษ์ (2555, หน้า 92) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำแบบอัตตาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความกระตือรือร้น ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเอง เสมอ และมองการณ์ไกลถึงความเป็นไปได้แบบใหม่ ๆ โดยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้าง ระบบ การบริหาร การบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณและการบริหารทั่วไป (พนม พงษ์ไพฑูริย์, 2546 อ้างถึงใน กิจสุพัฒน์ ศรีกระโทก, 2549, หน้า 74) ทำให้ภารกิจของผู้บริหารมีมากมาย ผู้บริหารทุกคนต้องเป็นผู้นำ หรือผู้รับผิดชอบสูงสุดในสถานศึกษา ในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนในการบริหารโรงเรียน ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกคนในองค์กร ผู้บริหารจึงต้องบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยการส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน สามารถมองปัญหาในหลายแง่มุมและมีการติดตามการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างใกล้ชิด เพื่อหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งทำให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นในการทำงานสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี แต่เมื่องานผิดพลาดผู้บริหารก็สามารถเข้าไปช่วยเหลือและหาทางแก้ไข โดยการใช้การนิเทศ การฝึกอบรม เพื่อพัฒนาให้ผู้ตามปฏิบัติงานได้สำเร็จ (Bass, 1981 อ้างถึงใน ธนกร มะอาจเลิศ, 2547, หน้า 25) สอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2541, หน้า 13-15) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะทำการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตและจะมีการคิดวิเคราะห์ เพื่อกำหนดเป้าหมายผลงานต่าง ๆ และจะกำหนดแผนงานหรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเรียมจิต พันพิทักษ์ (2555, หน้า 93) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านภาวะผู้นำแบบตามสบาย โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้าง ระบบการบริหาร การบริหาร วิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป (พนม พงษ์ไพฑูริย์, 2546) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี ทุกคนต้องเป็นผู้นำ

หรือผู้รับผิดชอบสูงสุดในการสถานศึกษาในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพ รอบรู้เกี่ยวกับการบริหาร มีคุณธรรมวิสัยทัศน์ สามารถบริหารงานและให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2541, หน้า 13-15) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะทำการคาดการณ์ในอนาคตและจะมีการคิดวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายผลงานต่าง ๆ และจะกำหนดแผนงานหรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ภารกิจของผู้บริหารในการจัดการที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ต้องยึดหลัก “Put the right man in the right job” หรือการพยายามทำให้ทุกตำแหน่งมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถพร้อมและเหมาะสมกับงานที่ทำให้มากที่สุด สอดคล้องกับกิติ ดยัคคานนท์ (2537, หน้า 18) มีความเห็นว่าผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถปกครองบังคับบัญชาได้รับการยกย่องหรือมอบหมายให้เป็นหัวหน้าเป็นผู้ตัดสินใจแทนกลุ่มและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานให้กลุ่มคนที่มาอยู่ร่วมกันทำงานให้สำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ สมยศ นาวิการ (2540, หน้า 17) ให้ความเห็นไว้ว่าการบริหารคือ ศิลปะการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลมีกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม มีการใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ในสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของเรียมจิต พันพิทักษ์ (2555, หน้า 94) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำแบบตามสบาย โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี จันทะลับ (2553, หน้า 67) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำแบบตามสบาย โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 จำแนกตามเพศพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ และสามารถในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งผลจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 ทำให้ผู้บริหารทุกคนต้องเป็นผู้นำหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดในสถานศึกษาในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาองค์กร/ประกอบการของการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารทุกคนต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพ รอบรู้เกี่ยวกับการบริหาร มีคุณธรรม วิสัยทัศน์ สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากองค์ประกอบต่าง ๆ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ มีภาวะผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธรรณพ ตรีภักดิ์ (2545) ที่ได้ศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ข้าราชการครูชายและหญิง มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ฌักทร ชินวงศ์ (2545) ที่ได้ศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูอาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของเรียบจิต พันพิทักษ์ (2555, หน้า 95) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี จันทะลับ (2553, หน้า 69) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 วุฒิการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียน

เมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากว่าครูผู้สอนในโรงเรียนไม่ว่าจะมีวุฒิการศึกษาใดก็ตามก็สามารถรับรู้ถึงพฤติกรรมผู้นำได้อย่างทั่วถึง และจากการที่ผู้บริหารได้ลงไปสัมผัสในเรื่องการให้ความคิดที่ผู้บริหารได้ริเริ่มขึ้น การประสานงานที่ทำให้พบกับทุกฝ่าย การวางตัวและการเข้าสังคมได้ดี ทำให้ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันเห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมผู้นำที่แสดงออกในทางที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของอุบล สุวรรณศรี (2549) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี จันทะลับ (2553, หน้า 70) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเรียมจิต พันพิทักษ์ (2555, หน้า 96) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ประสพการณ์ในการทำงาน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพญา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพญา จังหวัดชลบุรี ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษาทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรและด้านการบริหารจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอโดยเท่าเทียมกัน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและสามารถดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งผลจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้ผู้บริหารทุกคนต้องเป็นผู้นำ หรือผู้รับผิดชอบสูงสุดในสถานศึกษาในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารทุกคนต้องมีความรู้ในวิชาชีพ รอบรู้เกี่ยวกับการบริหาร มีคุณธรรม วิสัยทัศน์ สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจากองค์ประกอบต่าง ๆ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพญา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสพการณ์ มีภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ญาติเจริญ (2544, หน้า 101) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มโรงเรียนพลับพลา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสาคร ไหว้งศ์ (2544, หน้า 65) ที่ได้ศึกษาแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และมีประสพการณ์ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป มีแบบผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนากร มะอาจเลิศ (2547, หน้า 65) ที่ได้ศึกษาแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาพื้นที่ เขต 2 ที่มีประสพการณ์บริหารน้อยและประสพการณ์การบริหารมาก โดยรวมและรายด้าน มีภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทนา กุหะรัตน์ (2544 อ้างถึงใน ชนากร มะอาจเลิศ, 2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษา พบว่า พฤติกรรมการเป็นผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเยี่ยมจิต พันพิทักษ์ (2555, หน้า 97) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี จันทะลับ (2553, หน้า 71) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ภาวะผู้นำอัตตาธิปไตย ผู้บริหารควรดูแลตรวจสอบการทำงานที่ผิดพลาด ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล และต้องแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาดและสมรรถภาพอย่างสูงในการทำงาน
2. ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย ผู้บริหารควรประพุดิตนให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความภาคภูมิใจ เสริมสร้างสมาชิกให้มีความรับผิดชอบ การกระทำของผู้บริหารสร้างศรัทธาให้แก่ผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงาน และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
3. ภาวะผู้นำแบบตามสบาย ผู้บริหารควรมีบทบาทที่สำคัญในการนำพาสถานศึกษาให้พัฒนา ดังนั้น ผู้บริหารควรกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิด เมื่อเกิดปัญหาจะได้ให้คำแนะนำแก้ไขในทันที รวมทั้งต้องมีการนิเทศติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารมีงานนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างใกล้ชิด เข้าไปช่วยเหลือแนะนำให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
2. ควรศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในหน้าที่ของพนักงานครู ในสังกัดโรงเรียนเมืองพัทยา